

Rapport fra udvalget vedrørende værdiansættelse af udlån og kapitaldækning.

FINANSTILSYNET
Gl. Kongevej 74 A
1850 Frederiksberg C

Tlf 33 55 82 82
Fax 33 55 82 00
CVR-nr 10 59 81 84
finansilsynet@ftnet.dk
www.finanstilsynet.dk

Finanstilsynet nedsatte i februar 2003 Udvalg om Vurdering af Værdiansættelse af Udlån og Kapitaldækning i Kreditinstitutter, der hermed afgiver sin rapport.

**ØKONOMI- OG
ERHVERVS MINISTERIET**

Baggrunden for udvalgets nedsættelse var følgende. EU-forordning nr. 1606/2002 af 19. juli 2002 om anvendelse af internationale regnskabsstandarder pålægger børsnoterede virksomheder fra 1. januar 2005 at anvende såkaldte IFRS (internationale finansielle rapporteringsstandarder) i deres koncernregnskaber. I forlængelse af bemærkningerne til lov om finansiel virksomhed af 7. juni 2001 blev det besluttet at nedsætte et udvalg, der skulle undersøge konsekvenserne af overgang til IFRS-principperne for værdiansættelse af udlån, herunder også under hensyntagen til den internationale udvikling på regnskabs- og kapitaldækningsområdet, jf. bilag 1 med udvalgets mandat.

Udvalgets arbejde er blevet varetaget dels af et hovedudvalg dels af tre underudvalg:

- Et regnskabsudvalg.
- Et udvalg vedrørende konsekvensberegninger.
- Et skatteudvalg.

Arbejdsområderne for underudvalgene fremgår af ovennævnte bilag 1.

Udvalgets arbejde har desuden været suppleret af bilaterale kontakter mellem Finanstilsynet og brancheorganisationerne.

Arbejdet i regnskabsudvalget blev afsluttet i marts måned 2004 og blev videreført af Finanstilsynets permanente regnskabsudvalg for kreditinstitutter resulterende i udstedelsen af en ny regnskabsbekendtgørelse for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl., der indeholder nye regler for indregning og måling af udlån, jf. nedenfor.

Arbejdet i udvalget vedrørende konsekvensberegninger blev ligeledes afsluttet i marts 2004 og blev videreført ved bilaterale drøftelser mellem Finanstilsynet og brancheorganisationerne. I sammenhæng hermed er der i lov om finansiel virksomhed indført regler om solvensbehov og individuelle solvenskrav.

Arbejdet i skatteudvalget skete i september 2004 i lyset af resultaterne af ovenstående to udvalg. Underudvalget konstaterede, at de nye regnskabsregler vil indebære et vist merprovenu i skatter og afgifter. Regeringens Økonomiudvalg besluttede efterfølgende, at dette merprovenu skal neutraliseres gennem en tilpasning af hensættelsesafgiften.

På baggrund af ovenstående har denne rapport fokus på:

- Udvalgets hovedkonklusioner.
- Sammenfatning af udviklingen efter, at arbejdet i de tre underudvalg er afsluttet/indstillet.
- Angivelse af visse delresultater vedrørende konsekvenser.

Udvalgets hovedkonklusioner

De ændrede internationale regnskabsprincipper og de i lyset heraf ændrede danske regnskabsregler indebærer betydelige tilbageføringer af hensættelser til at imødegå tab. Konsekvenserne forventes især at gøre sig gældende for pengeinstitutter, mens der for realkreditinstitutter kun skønnes mindre konsekvenser. Tilbageføringen skyldes, at kreditinstitutterne blandt andet ikke længere skal basere sig på det kendte forsigtighedsprincip. Konsekvensberegningssudvalget har konkluderet, at der ikke kan gives et præcist skøn over tilbageføringerne, men på baggrund af oplysninger fra Finansrådet, jf. nedenfor, må de samlet skønnes at udgøre ca. 9 mia. kr. for så vidt angår pengeinstitutter.

Internationalt har den såkaldte Basel-komité udarbejdet et oplæg, Basel II, der bl.a. indebærer, at kreditinstitutter skal opgøre individuelle solvensbehov i lyset af det enkelte instituts særlige risikoprofil. EU-kommissionen har fremsat et direktivforslag, der indfører dette princip i EU-retten. I Danmark er princippet indført ved en ændring af lov om finansiel virksomhed med virkning fra 1. januar 2005, jf. nedenfor. De nye kapitaldækningsregler har til formål at fastholde rammebetingelserne for stabiliteten i den finansielle sektor.

De tilbageførte hensættelser vil betyde dels et betydeligt ekstra engangs-selskabsskatteprovenu i 2005, dels et mindre provenu af den såkaldte hensættelsesafgift fremover.

Sammenfatning af udviklingen efter afslutningen af regnskabs- og konsekvensberegningssudvalgenes arbejde samt visse delresultater vedrørende konsekvenser

Den internationale udvikling

Internationalt og ikke mindst i EU har der været fokus på den såkaldte dagsværdioption, jf. nedenfor. I EU er muligheden for at anvende denne valgmulighed blevet beskåret.

Efter, at Regnskabsudvalget i marts 2004 afsluttede sit arbejde vedrørende måling af udlån efter IAS 39, sendte IASB, ikke mindst på baggrund af drøftelser med EU-Kommissionen og ECB, et udkast til en tilføjelse til IAS 39 i høring først på sommeren.

Udkastet indeholdt en række ændringer af og tilføjelser til IAS 39, der indebar en væsentlig begrænsning af den nævnte dagsværdioption. Den tidligere version (IAS 39 (2003)) indførte adgang til ved første indregning af et finansielt instrument – uanset dets art – at vælge, at det skal henregnes til kategorien af finansielle aktiver (eller forpligtelser), der skal måles til dagsværdi med værdiregulering over resultatopgørelsen (dagsværdioptionen).

IASB modtog 116 hørings svar på udkastet, hvoraf størstedelen, 76 %, var uenige i forslaget om begrænsning af dagsværdioptionen, mens kun 15 % eksplicit støttede en begrænsning af optionen. IASB har efterfølgende givet udtryk for, at der på baggrund af hørings svarene ikke er basis for at foretage en begrænsning af dagsværdioptionen i den form, der var blevet lagt op til i høringsudkastet.

Kommissionen fik på et møde i Accounting Regulatory Committee (ARC) den 1. oktober 2004 tilslutning fra et kvalificeret flertal af EU's medlemslande til en delvis godkendelse i henhold til EU-forordning 1606/2002 af den eksisterende IAS 39 (det vil sige IAS 39 (2003)). Den danske regering støttede ikke den delvise godkendelse – ikke mindst på grund af de kunstige udsving i regnskabsresultaterne for realkreditinstitutterne, som kan blive konsekvensen af den manglende godkendelse af den fulde IAS 39.

Den delvise godkendelse indebærer blandt andet, at den fulde dagsværdioption i IAS 39 bliver beskåret i den EU-godkendte version af standarden, blandt andet således, at den frie adgang i IAS 39 til at vælge at måle finansielle instrumenter til dagsværdi ikke kommer til at omfatte finan-

sielle forpligtelser. Det er den EU-godkendte version, der danner udgangspunkt for de danske regler, jf. nedenfor.

Det seneste, der er sket i relation til dagsværdioptionen, er, at IASB den 6. december 2004 har udsendt et første udkast til et forslag til en mulig løsning. Den foreslåede løsning giver mulighed for at måle finansielle aktiver og forpligtelser til dagsværdi med værdiregulering i resultatopgørelsen i tilfælde, hvor dette enten resulterer i mere relevant information eller i en mere simpel måling end den måling, der ellers er foreskrevet. Forslaget blev den 20. december 2004 drøftet på et møde i ARC, hvor det blev meddelt, at forslaget ikke er tilfredsstillende for Basel Komiteen og ECB. Forventningen er pt., at IASB tidligst vil kunne udstede en ændret dagsværdioption til marts/april 2005. En EU-godkendelse kan forventes 2-3 måneder herefter.

De danske regnskabsregler

Sideløbende med alle de nævnte begivenheder har Finanstilsynet arbejdet med et udkast til en ny regnskabsbekendtgørelse for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber. Arbejdet har resulteret i udstedelse af bekendtgørelse nr. 1407 af 14. december 2004 om finansielle rapporter for kreditinstitutter og fondsmæglerselskaber m.fl. med tilhørende bemærkninger.

Udformningen af regnskabsbekendtgørelsen og bemærkningerne hertil er blevet drøftet dels i Finanstilsynets permanente regnskabsudvalg dels i et til lejligheden nedsat særligt fællesudvalg. Fællesudvalget har drøftet emner, der er fælles for regnskabsbekendtgørelserne for henholdsvis kreditinstitutter og forsikringsselskaber.

Regnskabsbekendtgørelsen og bemærkningerne hertil var i offentlig høring fra den 9. juli til den 16. august 2004. Som følge af den internationale udvikling har der efterfølgende været afholdt flere møder.

Arbejdet med at udforme de nye regnskabsbekendtgørelser har foregået under den forudsætning, at reglerne i de nye bekendtgørelser så vidt muligt skal være forenelige med de internationale regnskabsstandarder.

Samtidig blev der fremsat lovforslag om en ændring af regnskabskapitlet i lov om finansiel virksomhed, der indebærer, at de finansielle virksomheder, der i henhold til EU-forordningen om anvendelse af IFRS skal anvende IFRS på deres koncernregnskaber, også kan vælge at anvende IFRS i deres selskabsregnskaber, og at andre finansielle virksomheder kan vælge at anvende IFRS i såvel deres selskabsregnskaber som i deres koncernregnskaber. Lovforslaget blev vedtaget ultimo december 2004.

For så vidt angår reglerne for udlån har der i regnskabsudvalget for kreditinstitutter været enighed om at udforme disse, således at de er forenelige med den eksisterende IAS 39. Endvidere har der været enighed om at udforme reglerne således, at udlån og tilgodehavender efter første indregning i pengeinstitutter løbende skal reguleres til amortiseret kostpris, mens realkreditudlån samt udlån og andre tilgodehavender, der handles på et marked, dog løbende skal reguleres til dagsværdi.

Efter, at EU-Kommissionen har besluttet at fjerne den fulde dagsværdioption fra den version af IAS 39, som godkendes inden for EU i henhold til forordning nr. 1606/2002, har der rejst sig den problemstilling, om det fortsat ville være muligt at gennemføre reglen om, at realkreditudlån og tilhørende obligationsforpligtelser løbende skal måles til dagsværdi. Finanstilsynet har, efter at spørgsmålet har været forelagt for Det Finansielle Virksomhedsråd til udtalelse, besluttet at fastholde, at det efter de danske regnskabsregler skal kræves, at realkreditudlån og tilhørende obligationsforpligtelser skal måles til dagsværdi. Dette krav er som udgangspunkt i strid med artikel 42a i 4. direktiv (78/660/EØF), men gennemføres under henvisning til artikel 2, stk. 5, i samme direktiv, hvorefter en konkret bestemmelse i direktivet skal fraviges, hvis dens efterlevelse i særlige tilfælde viser sig at komme i strid med pligten til, at årsregnskabet skal give et retvisende billede af virksomhedens aktiver og forpligtelser, finansielle stilling og resultatet¹. EU-Kommissionen er blevet orienteret om indholdet af og begrundelsen for de kommende regler på dette punkt.

Finanstilsynet har samtidig med udstedelsen af den nye regnskabsbekendtgørelse ultimo december 2004 udsendt et brev, der præciserer, hvad institutterne løbende skal kunne oplyse/dokumentere for så vidt angår målingen af udlån, herunder især dokumentation i relation til vurdering af værdiforringelse på udlån, ligesom der nærmere redegøres for måling af udlån i forbindelse med åbningsbalancen for 1. januar 2005.

Konsekvensberegninger

Konsekvensberegningssudvalget har foretaget tekniske beregninger af konsekvenserne af ændrede værdiansættelsesregler for udlån. Derudover har man drøftet, hvordan en reduktion i danske pengeinstitutters hensættelser/nedskrivninger helt eller delvis kan modskrives af en forøgelse af

¹ Det må forventes, at de virksomheder, der skal anvende IFRS i henhold til EU-forordningen, på tilsvarende måde vil måle realkreditudlån og de tilhørende obligationsforpligtelser til dagsværdi med henvisning til bestemmelsen i IAS 1 om, at der kan foretages afvigelser fra de øvrige standarder i situationer, hvor anvendelse af standarderne vil give et misvisende regnskab.

kapitalkravet til institutterne. Der var i Konsekvensberegningssudvalget og Hovedudvalget ikke enighed om en eventuel forøgelse af kapitalkravet til institutterne. Det blev besluttet, at den fortsatte analyse heraf ikke skulle ske i Konsekvensberegningssudvalget men ved bilaterale drøftelser mellem Finanstilsynet og brancheorganisationerne.

Da Konsekvensberegningssudvalget foretog sine beregninger, var der usikkerhed om, hvordan regnskabsstandarden IAS 39 ville komme til at se ud. Endvidere måtte det forventes, at valgmuligheder i standarden ville betyde, at effekten kunne være meget forskellig fra institut til institut. Det bevirkede, at det ikke var muligt at komme med ét kvalificeret bud på, hvor meget værdiansættelsen vil ændre sig ved gennemførelsen af IAS 39. Konsekvensberegningssudvalget valgte derfor at opstille en række scenarier, som belyste forskellige mulige gennemførelser af IAS 39.

Disse scenarier viste en betydelig usikkerhed. Et bud på basis af udførte beregninger var dog, at hensættelserne/nedskrivningerne i danske pengeinstitutter i gennemsnit vil blive cirka halveret ved overgangen til IAS. Dette svarer til en reduktion på ca. 15 mia. kr. Omfanget af hensættelser/nedskrivninger i realkreditinstitutter er langt mindre end i pengeinstitutterne, og konsekvensberegningssudvalget konkluderede, at effekten af nye regnskabsregler ville være beskeden for realkreditinstitutterne.

Efterfølgende har Skatteministeriet fået oplyst et skøn fra Finansrådet på størrelsen af pengeinstitutternes tilbageførsel af hensættelser som følge af de ændrede regnskabsregler på ca. 9 mia. kr. Skønnet er udarbejdet på baggrund af telefonisk indhentede oplysninger fra de 5 største pengeinstitutter og omregnet til sektoren som helhed på basis af egenkapitalen.

Det er udvalgets indtryk, at de ændrede regnskabsregler for udlån vil påvirke de forskellige pengeinstitutter forskelligt blandt andet afhængig af det enkelte instituts risikoprofil og risikomæssige vurderinger.

Lovændring vedrørende ændrede kapitaldækningsregler (solvens)

Økonomi- og Erhvervsministeren fremsatte den 27. oktober 2004 et lovforslag vedrørende solvensbehov og individuelle solvenskrav. Loven er vedtaget af Folketinget og trådte i kraft den 1. januar 2005. Ændringen har bl.a. til hensigt i lyset af mindre hensættelser at forpligte ledelserne i kreditinstitutter til at vurdere deres individuelle risikoeksponering og dermed i fornødent omfang fortsat binde den kapital, der frigives ved overgangen til de nye regnskabsregler.

Lovændringen indeholder en bestemmelse om, at ledelsen i pengeinstitutter, realkreditinstitutter, fondsmægler- og investeringsforvaltningsselska-

ber skal opgøre selskabets individuelle solvensbehov på baggrund af selskabets risikoprofil. De forhold, der skal indgå ved fastsættelsen af solvensbehovet, er mangeartede, og som eksempel kan nævnes virksomhedens forretningsprofil, risikokoncentration, vækstforventninger, muligheder for at fremskaffe kapital og udbyttepolitik. Endvidere skal selskaberne lade effekten af overgangen til de nye regnskabsregler indgå i vurdering af solvensbehovet.

For de selskaber, som før den 1. januar 2005 har opgjort solvensbehovet på et forsvarligt niveau, vil solvensbehovet maksimalt skulle øges med nettovirkningen efter skat af overgangen til de nye regnskabsregler.

Omfanget af de forhold, der skal indgå ved vurderingen af solvensbehovet, vil afhænge af det enkelte selskabs størrelse og risikoprofil. Da størrelsen indgår i vurderingen, vil omfanget normalt være mindre i et lille selskab end et større selskab.

Der stilles ikke krav om, at opgørelsen skal foretages ved hjælp af avancerede økonomiske modeller. De selskaber, der anvender sådanne modeller, kan naturligvis anvende disse som en del af grundlaget for at opgøre solvensbehovet.

Mindre og mellemstore selskaber med ukomplicerede forretninger vil kunne opfylde kravet på grundlag af relativt simple følsomhedsanalyser. For de forhold, der ikke kan dækkes af en sådan følsomhedsanalyse, skal følsomhedsanalysen kombineres med en kvalitativ vurdering foretaget af selskabets ledelse. Vurderingen af solvensbehovet vil derfor ligge i forlængelse af de vurderinger, som ledelserne i de enkelte selskaber i vidt omfang har foretaget før lovens ikrafttræden.

Lovændringen giver endvidere Finanstilsynet mulighed for at fastsætte individuelle solvenskrav til selskaberne. Dette vil ske, hvis Finanstilsynet finder, at det af ledelsen opgjorte individuelle solvensbehov ikke er tilstrækkeligt, og vil sædvanligvis ske i forbindelse med en undersøgelse af selskabet.

Skattemæssige konsekvenser

Underudvalget om de skattemæssige konsekvenser har afholdt et møde i lyset af ovennævnte vurderinger af de overordnede konsekvenser af de nye regnskabsregler og forslaget til nye kapitaldækningsregler.

Underudvalget konstaterede, at de ændrede regnskabsregler vil indebære en tilbageføring af en stor del af bankernes nuværende nedskrivninger, om end som nævnt forventeligt med store forskelle mellem de enkelte

institutter i lyset af sammensætningen af deres forretninger. De regnskabsmæssige hensættelser anvendes direkte i skattereglerne. De ændrede regnskabsregler vil derfor betyde et betydeligt ekstra engangsselskabsskatteprovenu, mens provenuet fra den såkaldte hensættelsesafgift fremover vil falde betragteligt, men samlet vil der blive et vist merprovenu.

Efterfølgende har sagen været drøftet i Regeringens Økonomiudvalg. Udvalget har besluttet, at omlægningen er omfattet af skattestoppet, herunder dets bestemmelser om uomgængelige udefrakommende regelændringer, og at merprovenuet derfor skal neutraliseres gennem en tilpasning af hensættelsesafgiften.

Skatteministeriet blev anmodet om at tilvejebringe det nødvendige grundlag herfor. Skatteministeriet har i den forbindelse som nævnt fået oplyst et skøn fra Finansrådet på størrelsen af pengeinstitutternes tilbageførsel af hensættelser som følge af de ændrede regnskabsregler på ca. 9 mia. kr.

Bilag 1 – Mandat for Udvalg om Vurdering af Værdiansættelse af udlån og kapitaldækning i Kreditinstitutter

1. Baggrund

Af bemærkningerne til lov om finansiel virksomhed af 7. juni 2001 fremgår:

1. ”Ikrafttrædelsesbestemmelsen er udformet så fleksibelt, at konsekvenser ved indførelsen af de nye regler kan afdækkes forinden. De relevante udvalg i Finanstilsynets regi med deltagelse af myndigheder og finansielle sektors brancheorganisationer vil skulle medvirke i den forbindelse. Det vil bl.a. skulle vurderes, hvordan værdiansættelsen af kreditinstitutternes udlån påvirkes af indførelsen af dagsværdiprincippet i sammenligning med nuværende praksis. Et vigtigt hensyn i forbindelse med indførelsen af dagsværdiprincippet er at sikre, at sikkerheden for, at institutterne til enhver tid kan opfylde deres forpligtelser, ikke reduceres, ligesom den skattemæssige behandling bør afklares. Derudover skal indførelsen af dagsværdiprincippet ses i sammenhæng med den internationale udvikling på området.” (Almindelige bemærkninger til lovforslaget side 30).
2. ”Den skitserede ændring af principperne på måling af kreditinstitutters udlån gennemføres ikke umiddelbart med vedtagelsen af dette lovforslag. Ændringen vil i praksis først blive gennemført, når Finanstilsynet ændrer de gældende regler i regnskabsbekendtgørelsen. Værdiansættelse til dagsværdier af udlånsporteføljen vil skulle drøftes i et udvalg i Finanstilsynets regi, jf. ovenfor i de almindelige bemærkninger. Udvalget vil bl.a. skulle vurdere, hvordan værdiansættelsen af kreditinstitutternes udlån påvirkes af dagsværdiprincippet, hvorledes dagsværdimålingen foretages i praksis, herunder hvorledes realkreditinstitutternes udlån, der er underlagt det såkaldte balanceprincip, skal behandles, samt hvordan det sikres en forsvarlig overgang til dagsværdiprincippet. Et hensyn, der er i denne sammenhæng er væsentligt at sikre, at principændringen ikke må reducere sikkerheden for, at kreditinstitutterne kan opfylde deres forpligtelser. Det må således indgå i overvejelserne, om ændringen nødvendiggør ændringer i krav til kreditinstitutternes kapital. Derudover vil ændringer først blive gennemført, når udviklingen i international praksis har gjort det hensigtsmæssigt.” (Lovbemærkninger til § 53, side 63).

3. ”Bestemmelsen i den foreslåede § 53 er derfor formuleret som en hovedregel, der kan fraviges i de regnskabsbekendtgørelser, der udstedes af Finanstilsynet. Muligheden for at fravige hovedreglen tænkes anvendt således, at nugældende værdiansættelsesregler kun ændres i retning af større anvendelse af dagsværdiprincippet i takt med, at udviklingen i international regnskabspraksis gør dette hensigtsmæssigt, og – som det er sædvane – efter indgående drøftelser med de berørte brancher. EU's direktiver er i øvrigt indtil videre på flere områder til hinder for, at dagsværdiprincippet kan finde anvendelse i fuldt omfang. Som nævnt er det dog et led i EU's regnskabsstrategi, at disse hindringer skal fjernes.” (Lovbemærkninger til § 53, side 63)

Der er på nuværende tidspunkt ikke tale om en overgang til anvendelse af dagsværdiprincippet for udlån.

EU forordningen af 19. juli 2002 om anvendelse af internationale regnskabsstandarder indebærer imidlertid, at børsnoterede selskaber fra 1. januar 2005 **skal** anvende de internationale finansielle rapporteringsstandarder IFRS (tidligere de internationale regnskabsstandarder IAS) i deres koncernregnskaber.

Det er derfor fundet relevant at nedsætte et udvalg, der skal undersøge konsekvenserne af en overgang til IFRS principperne for værdiansættelse af udlån, herunder også under hensyntagen til den internationale udvikling på regnskabs- og kapitaldækningsområdet.

2. Kommissorium for udvalget

Kommissoriet for udvalget er følgende:

Kommissorium:

Udvalget skal:

1. Udarbejde en beskrivelse af de nuværende regler for værdiansættelse af udlån og de kommende regler.
2. Søge at afdække, hvorledes andre lande forventer at anvende IFRS (IAS) standarderne på udlån.
3. Vurdere, hvordan værdiansættelsen af kreditinstitutternes udlån påvirkes af overgangen til IFRS principper.
4. Vurdere, hvorledes målingen kan foretages i praksis.
5. Vurdere, hvorledes der sikres en forsvarlig overgang til IFRS principperne, herunder om ændringerne i værdiansættelsesmetoderne nødvendiggør ændringer i krav til kreditinstitutternes kapital.

6. Vurdere eventuelle skattemæssige konsekvenser af overgangen til IFRS principperne samt undersøge, om der er behov for ændrede skattemæssige regler.

3. Nedsættelse og organisering af udvalget

Udvalget nedsættes under Finanstilsynets formandskab og sekretariat. Ud over repræsentanter fra Finanstilsynet består udvalget af repræsentanter fra kreditinstitutbranchen (udpeget af henholdsvis Finansrådet og Realkreditrådet), Danmarks Nationalbank og FSR. Det skal ved sammensætningen af udvalget sikres, at der repræsenteres såvel kreditvurderingssagkyndige og kapitaldækningssagkyndige som regnskabssagkyndige. Det bør yderligere sikres, at der repræsenteres sagkyndige fra såvel de større som de mindre kreditinstitutter.

Udvalgsarbejdet organiseres med ét (hoved)udvalg og følgende tre underudvalg (arbejdsgrupper):

1. Regnskabsudvalg
2. Udvalg vedrørende konsekvensberegninger
3. Skatteudvalg

Hovedudvalget, der har Henrik Bjerre Nielsen som formand, besættes med et passende antal repræsentanter fra Danmarks Nationalbank, Finansrådet, Realkreditrådet og FSR samt med formændene for de tre underudvalg.

Underudvalgene, der får formandskab af Finanstilsynet, besættes ligeledes med et passende antal repræsentanter fra Danmarks Nationalbank, Finansrådet, Realkreditrådet og FSR. Herudover besættes skatteudvalget med repræsentanter for Skatteministeriet.

Hovedudvalget skal på baggrund af oplæg fra underudvalgene opfylde kommissoriet, jf. afsnit 2 punkterne 1-6.

Hovedudvalget påbegynder sit arbejde i februar 2003 og afslutter sit arbejde senest i 3. kvartal 2003.

Arbejdsområderne for de 3 underudvalg fremgår nedenfor.

Arbejdsområderne for underudvalgene

1. Regnskabsudvalgets arbejdsområder

Regnskabsudvalget skal udarbejde en beskrivelse af de nuværende regler og af de kommende regler. IFRS principperne vedrørende værdiansættelse af finansielle instrumenter, herunder udlån, er under ændring. Der skal derfor dels foretages en beskrivelse af de nuværende IFRS principper for værdiansættelsen af udlån, dels en beskrivelse af, hvorledes de kommende principper forventes at blive, herunder i lyset af IASB's bestræbelser på konvergens med US GAAP's værdiansættelsesregler og Basel-Komiteens beregningsmetoder.

I det omfang, der er eller forventes at blive forskellige valgmuligheder mellem principper for værdiansættelsen af udlån, eksempelvis muligheden for at anvende dagsværdi på udlån, eller for eksempel forskellige muligheder for at foretage værdiansættelse på såvel individuelle engagementer som på en portefølje af engagementer, skal de forskellige muligheder beskrives, ligesom eventuelle begrænsninger for anvendelsen af mulighederne skal beskrives.

I relation hertil skal regnskabsudvalget på baggrund af en række teoretiske eksempler søge at afdække forskellen på værdiansættelsen af såvel individuelle engagementer som en portefølje af engagementer ved de nuværende regler og de forventede fremtidige regler.

Regnskabsudvalget skal endvidere søge at afdække, hvorledes andre lande forventer at anvende IFRS (IAS) standarderne på udlån.

2. Udvalget vedrørende konsekvensberegningers arbejdsområder

Udvalget vedrørende konsekvensberegninger skal foretage tekniske beregninger af konsekvenserne på institutniveau af ændrede værdiansættelsesregler for udlån. I relation hertil skal udvalget vurdere, hvilke beregninger det vil være relevant at foretage, herunder i hvilket omfang der skal regnes på forskellige mulige gennemførelser af reglerne. Det vil sandsynligvis være mest hensigtsmæssigt, at nogle institutter i samarbejde med Finanstilsynet regner på effekterne for instituttet selv. Disse institutter må vurdere, i hvilket omfang der skal ske en anonymisering af resultaterne, inden de forelægges for underudvalget samt for hovedudvalget. Det må også overvejes, om børsreglerne begrænser mulighederne for at videregive oplysninger til udvalget. På grundlag af resultaterne fra de deltagende institutter skal underudvalget søge at afdække de samlede konsekvenser og konsekvenserne for forskellige typer institutter. Under-

udvalget skal endvidere søge at afdække, hvilke praktiske vanskeligheder der er med at foretage værdiansættelsen.

Udvalget vedrørende konsekvensberegninger skal endvidere foretage en kvantitativ analyse af sammenhængen mellem reglerne for værdiansættelse af udlån og forslaget til nye kapitaldækningsregler. Der arbejdes i øjeblikket på ændringer i kapitaldækningsreglerne i Basel Komiteen og i EU-landene. Ændringerne ventes at træde i kraft ultimo 2006. Hvis de førnævnte beregninger viser, at overgangen til nye regnskabsregler vil indebære højere værdier af udlån og hermed af egenkapitalen, skal underudvalget komme med oplæg til hovedudvalget om, i hvilken udstrækning kapitaldækningsreglerne kan gennemføres i Danmark, således at en sådan eventuel forøgelse helt eller delvis modsvares af en forøgelse af kapitalkravet, eventuelt i form af differentierede kapitalkrav. Udvalget vedrørende konsekvensberegninger skal endvidere foreslå mulige løsninger i perioden efter overgang til IFRS principperne, men før overgang til de nye kapitaldækningsregler.

I de kommende kapitaldækningsregler er der mulighed for, at institutterne tager udgangspunkt i deres interne rating af kunderne ved fastsættelse af kapitalkrav til kreditrisici ved udlån m.v. De institutter, som vil bruge denne mulighed, kan have interesse i, at de metoder, der anvendes ved risikovurderingen af udlån m.v. til kapitaldækningsformål, så vidt muligt svarer til metoderne til værdiansættelse m.v. Udvalget vedrørende konsekvensberegninger skal undersøge, i hvilket omfang, der er mulighed for dette. I relation hertil skal udvalget vedrørende konsekvensberegninger undersøge, om det er muligt at uddrage nogle erfaringer fra andre lande.

3. Skatteudvalgets arbejdsområder

Skatteudvalget skal undersøge, om overgangen til IFRS principper for udlån får skattemæssige konsekvenser for institutterne. Skatteudvalget skal i givet fald foretage beregninger over størrelsen af eventuelle konsekvenser.

Hvis overgangen til nye regler medfører (væsentlig) højere værdier, vil institutterne med de nuværende regler alt andet lige skulle betale mere i skat. Der vil dog alene være tale om en engangseffekt ved overgangen. Hvis der samtidig "lægges beslag" på værdistigningen via eventuelle større kapitalkrav, skal det undersøges, om det i givet fald bør føre til en ændring af skattereglerne, eventuelt ved indførelse af et fradrag for den del af værdistigningen, der som følge heraf "bindes" i egenkapitalen.